

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felkeltő szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Előfizetési árak:

Egész évre ..... 22 \$
Félévre ..... 12 \$
Negyedévre ..... 8 \$
Egy hónapra ..... 4 \$
— Egyes szám ára 4 kr. —

Hirdetések

a kiadóhivatásban fogadják el. Azonkívül az összes hirdetésekben.

Hirdetési táblázat

— a kiadóhivatásban fogadják el.

Nagybecskerek, 1897.

XXVI. évfolyam, 263. szám.

Szerda, november 17.

A névmagyarosítás.

Nagybecskerek, nov. 17.

(—s) A magyar fő és székváros polgármesterének példája, ki nem foglalta el addig a szép hivatait melyre választóinak bizalma őt kijelölte, míg nevének hangzásában is nem lett egészen magyarrá, nemes követőkre talál, kik között különösen a magyar kereskedelmi részvény társaság igazgatója Engel, most már Elek Pál esete érdemel említést, ki magas állásából a részvénytársaság összes hivatalnokai körében csinált ezzel és nemes hangu körlevelével propagandát a hazafias eszmének. Ha Elek Pál ur ilyen helyesen fogta fel az eszmét, melyet nemcsak Halmos polgármester példája, de magának a kormánynak nemzeti politikájais időszertűvé tesz, mennél inkább elvárhatnánk azt a vármegyék és városok hazafias közönségétől, melynek igazán hivatása volna felkarolni a névmagyarosítás eszméjét?

Kedvező jelek arra mutatnak, hogy elérkezett az az idő, a mely után oly régen sóvárgott a magyar, mikor állami életében ép úgy mint társadalmi nyilvánulásaiban egészen magyar lesz ez az ország, egészen magyar és egészen nemzeti.

Mindenesetre az idők, a viszonyok alakulásai is kedveztek ennek az iránynak, de magában véve az még nem lett volna elég annyi eredmény felmutatására, ha a kormány önérzetes, hazafias politikája nem siet megérteni és kihasználni azt, a mit a viszonyok alakulása nyújtott.

Ha ezért hálásak lehetünk a kormánynak, másrészt ép annyira kötelességünk társadalmi uton támogatni ezt a nemzeti irányt s felhasználva a most annyira kedvező időt szélesebb mederbe terelni a névmagyarosítás annyira üdvös mozgalmát.

Kívánatos volna, hogy a megyék és a városok legjobbjaiból bizottságok ala-

kulnának, melyek felkarolnák az ügyet s míg egyrészt megkönnyíténék az egyeseknek a dolog hivatalos formalitásait, másrészt leküzdénék ama előítéleteket, melyek igen helytelenül még sokaknál akadályul szolgálnak arra, hogy neveiket megmagyarosítsák.

Az apától öröklött névnek nem megsértése az, de inkább becsületet hoz rá, ha hazafias célzattal magyar hangzásúra változtatják, az új névnek becsületéből pedig mit sem von le új volta, sőt tiszteletre kötelez mindenkit viselőjének hazafiasága, melyet nevének új hangzása hirdet.

Az alakulandó bizottságoknak ezt a felfogást kell a közudatba vinni ott, ahol még ily előítéletek uralkodnak s terjeszténie kell a magyar nemzeti eszmét, mely megkívánja, hogy ne csak érzelmeinkben és nyelvünkben, de külső nyílvánulásainkban és nevünkben is magyarok legyünk.

A millennium orszá-világra szóló magyar nemzeti ünnep volt, melyet végig ünnepelt velünk a magyar király Európa üdvözlései mellett. Azóta számos nemzeti vívmányt értünk, — a magyar katonai akadémia leghőbb, de sokáig hiúnak látszó reményünk teljesülése. Majdörünkben időzött Európa leghatalmasabb s legmagasabb röptű monarchája a ki megértett bennünket s korszakot alkotó tőszájával magyar nemzeti voluntnak adta meg a legnagyobb elismerést és tiszteletet, a tiz szoborral pedig a király adta a legnemzetibb, legmagyarabb ajándékot a nemzetnek.

Mikor felülről a magyar nemzeti eszmének ilyen ápolását látjuk, kötelességünk nekünk is társadalmilag megtenni mindent ennek az eszmének szolgálatában, a mit legmélyebben ez idő szerint a névmagyarosítási mozgalom felkarolásával tehetünk.

A kath. autonómia. A kath. autonómiai szervezetről javaslat kidolgozására kiküldött 27-es bizottság tegnap délelőtt 10 órakor a muzeum épületének egyik termében Zichy Nándor gróf korolnok vezetése mellett alakuló-ülést tartott, a melyen titkos szavazattal egyhangulag Szapáry Gyula grófot választották meg elnöknek és Hoványi Gyulát jegyzőnek és előadónak. Az új elnök bejelentette, hogy Wenckheim Frigyes gróf lemondott a 27-es bizottsági tagságról, helyébe az első világi póttag lép. Az első ülésen az eszmecserézőként a körül forgott, hogy a munkálathoz szükséges adatokat beszerzik. Első sorban az 1-70-71-iki elaborátumra van szükség, mely a további tárgyalás alapját képezi. Ezt az elaborátumot minden tag számára megszerzik.

Politikai hírek.

A földmivelésügyi miniszter a királynál.
Darányi földmivelésügyi miniszter tegnap délelőtt este Budapestről Bécsbe érkezett és tegnap délelőtt a Felsőházi bizottság által másfélórás kihallgatáson fogadtatott, azután Kaltenleutgebenbe utazott Dániel báró, kereskedelemügyi miniszter látogatására.

A delegációk. Bécsből távirják a „Bud. Tud.”-nak: Bánffy Dezső báró miniszterelnök a delegáció tárgyalásaira ma reggel ideérkezett. Lukács pénzügyminiszter és Fejérváry báró honvédelmi miniszter csak az albizottsági tárgyalásokra fognak ideérkezni. A delegációknak a Felsőházi bizottság által leendő fogadása után Bánffy báró miniszterelnök visszatér Budapestre, a honnan csak a külügyi albizottság szombati ülésére megy ismét vissza Bécsbe.

A magyar általános polgári törvénykönyv tervezetét szerkesztő bizottság vasárnap délelőtt Erdély Sándor igazságügyminiszter elnöklése alatt folytatta és befejezte az ági öröklés kérdésének tárgyalását. Megállapodott a bizottság, hogy a teljes ülés elé a következő kérdést fogja terjesztetni: Fenntartassék-e az ági öröklés a magyar általános polgári törvénykönyv tervezetében? Ha igen, mily alakban és mily mértékben?

A „TORONTÁL” tárczája.

A hegedős.

— Catulle Mendès. —

I.

Lakomára gyűltek egybe az urak! vígan folyt a lakmározás a vendéglő negytermében. Annyi szent igaz, hogy ugyan nem zúgorgott senki egy csöppet se. Fuvarosok, vállalkozók, bérilők ültek a fehér asztal körül és csak úgy temették magukba a sok jobbnál jobb falatot. Sorra került ott a venyige parázsán pirult hurka, ropogós pirosva sult liba, fehér karcosban főtt pacal, hát még a sok jóféle itall! Attól ugyan senkinek se kellett tartania, hogy hiányosság támadhatna ételben, italban, mert hiszen alig hogy elkerült az asztalról a nyársan sült szárnyas, azon nyomban volt ott a helyén száz egyéb jó falat: és a csupasz karu leányok úgy hordották a picéből a porlepte üvegü vén borokat. Olyan tivornya volt, milyennek párja nem igen akad azután se; és annak a sok embernek, aki körülülte az asztalt, annak a sok jó begyü, pohos, jókedvü embernek, akiket börtárcájából ugyancsak kieltelt volna a lakoma ára, még jobban kigömbölyödött a potroha, amint a lámpák és a gertyák derült fényességébe belevegült putók árátatjuk borfényü ragyogása.

Amíg ők így nagyokat ettek, ittak, egy sovány, sápadt képü fiu lépett a kocsmaába; csinos volt a pyerek, akár egy kis leány; a

ruhája merő rongy volt, a kalapja lemaradt róla valamire, alába mezitelen, — hátán pedig lantot cipeit. Azok közül a kicsi, csavargó muzikusok közül való volt, akik faluról-falura járnak, a piacon meg generális ruhába bujtatott majmot mutatgatnak. A mi kis csavargónk azonban nyomeruságosabb volt, mint akármiféle fajtájú; meg csak majma se volt! sőt még nem éhen vészett a szegény, vagy hogy a hideg ölte volna meg valamelyik utszéli árokban, amikor hó hullott a virágtalan, gyümölcstelen fákra.

A kocsmaáros rariadt:
— No hát, mi lesz itt, te kódis!

— Szeretnék egy kis jó, zseirosra szárnyast, meg egy flaska jó fajta bort a picéből.

A kocsmaáros nagyot kacagott:
— Hát aztán van e pénzed?

— Bizony, nincsen. Sosem is volt pénzem; de meg minek is volna, hiszen mind kibullanék a lyukas zsebemből.

— Hát akkor csak lódulj iziben, te kis rongyos! Aztán elkerüld ám a házam táját, azt mondom.

A muzikus lehorgasztotta a fejét, azzal kiment a tereméből. Akár a hosszú koplalás viselte meg, akár mi egyéb, de olyan gyöngé volt, hogy alig tudta kivoncsolni a testét. Künn a lépcsőn azután egyszerre csak leroskadt, meg se moccant.

A kocsmaában senki se törődött véle; akik lakmároznak, nem igen gondolnak azok éhesekre. Nehány ember azonban egyszerre csak zenezőt ballott, futott hát nagy sebessen az ablaknak. A fiu pengette lantját s amikor fölhangzott pengetésével, ugyancsak elbamultak, akik

körülsompolyogták; mert hát ott, a kocsma lépcsőjén, noha sem asztal nem volt előtte, sem étel, sem ital, úgy jártatta a kezét, meg a száját, mintha ennék és innék is; közben pedig elragadtatva suttozta:

— Óh! milyen jól óh, de édes... akár a méz, meg az ambróziál óh, fölséges nektár!

Es tisztára behallatazott, hogyan csotteg nagy élvezetében a nyelve.

II.

Az ország királya egyszer csak ünnepségre hitta meg a környékbeli urakat, hogy a leánya, a királykisasszony, méltó férjet válogathasson közülök. Aki csak híres nagy ur, gróf, herceg, marquis lakott a környéken, de hogy is mulasztotta volna el, hogy nagy fényességgel megjelenjen a mulatságon, mivelhogy messze földön nem akadt párja a királykisasszonynak szépségre. Elképzelhetik miyea fényes volt az ünnepség, amelyre csak úgy tödült a sok jóképü, csillogó ruhás és drágaköves nagy ur!

A királykisasszony egy nagy, biborszint aranyos karosszékekben ült és talán megvetően mosolygott le a sok dicőseges kőrőre, a mikor egyszerre csak furcsa dolog történt; egy szegény fickó, — sovány volt az istenadta és sápadt, a ruhája meg csupa rongy — mondom egy szegény fickó siklott be észrevétlenül a fényes tömeg közé s megállott a biborszintü aranyos karosszék közelében. Micsoda botrány! A kamarások egyszersiben rávetették magukat, hogy kidobják a tolakodót.

— Mit akarsz itt, te koldus! — mordult rá a király.

Szeretném, ha nekem adnák a királykisasszonyt feleségül.

HIREK.

Tájékoztató.

November 21. A torontáli Atlét-klub versenye.
December 12. E. K. hitközségi ülés.
December 13. Közigazgatási bizottság.
A gőzfürdő naponta reggeli 6 órától nyitva van; nők részére kedden és pénteken délután.

— **Kinevezés.** A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter dr. Rencz János pancsovai állami főgymnasiumi rendes tanárt jelenlegi minőségében a pozsonyi kir. hath. főgymnasiumhoz rendes tanárrá nevezte ki.

— **A csanádi püspök hódoló felirata.** A királynak az az emlékezetes elhatározása, amelylyel a magyar történelem tis nagyjának szobrot emel, Szent-Gellért, a csanádi vértanu püspök egyházmegyéjében is lelkes örömet keltett. Ennek az öröme Dessevffy Sándor, az egyházmegye mostani püspöke, a hirály elé juttatott külön hódoló-feliratában adott kifejezést. A főpap a feliratban a bevezető sorok után ezekkel a szavakkal mond köszönetet:

Mint Szent-Gellértnek a csanádi püspöki székhelyen méltatlan utóda ama legajazatosabb kérelemmel járulok császari és apostoli királyi felséged elé, hogy az egész magyar nemzet iránt eszitalt újból nyitvanított atyai jóindulatának és szeretetének, valamint történelmünk mutija a különösen a keresztélyességnek nemzetünk közti való elterjesztésének Szent István dicső apostoli királyunk köremüködé lüzgő apostola és kortársa iránti példás kegyeletének megnyilatkozásáért és eszitalt egyházmegyémek is kiválóan ért legmagasabb kitüntetésért az én, kaptalanom és egyházmegyem összes papsága nevében is nyitvanított legmelyebb hálaíró, odaadó ragaszkodással és tiszteletteljes hódolattal párosult legmelyebb köszönetemet legkegyelmesebben elfogadalmé tázassék. A hithez és a koronás király személyéhez való tántorithatatlan ragaszkodás erényének lángja, amelynek dicsőséget Szent Gelbertnek szobra fogja hirdetni, a csanádi egyházmegye minden papjának és hívenek lelkeben kiöthatalatlanul eg és ennek apolását mindnyájan legszentebb földatunknak ismerjük.

— **Óvoda felszentelés.** Levelezőnk írja: Folyó hó 14 en nagy ünnepek között történt meg a Lázárföldön ujonnan szervezett állami kisedővoda felszentelése és átvétele. Az ünnepején jelen volt Steinbach Antal kir. tanácsos, tanfelügyelő, Sziklay P. Gyula kir. s. tanfelügyelő és Szabó Bertalan tollnok kíséretében; ott láttuk továbbá Balási József főgym. igazgatót két tanártársával (Nagy Beeskerek), Koreck János plebános (Rudolfsgnad), Lunyacssek N. földbirtokos és Brunner Jakab segédlelkész (Nemet-Ecska), a közs. előjáróságot Lafleur jegyzővel az élén, a közs. képviselőtestületet s a lakosság nagy sokaságát. Az ünnepején istentisztelettel kezdődött, melyen az enekkar Eisler Mihály, lázárföldi nyug. igazgató-tanítónak miséjét adta elő egyesén és szabatosan. Istentisztelet után a templomot szüfoiaság megtöltő közönség körmenettel ment a fe. diszített állami óvodai helyiségbe, hol először az iskolás gyermekek a Hymnust enekelték,

azután Olajos József plebános felszentelte az egyes helyiségeket s utána magvas beszédben, nagy lelkesedéssel fejtegette az óvoda célját, az ártatlan kisedek „örangyalának“ nevezvén azt. Beszéde nagy lelkesedést keltett. Utána Lafleur közs. jegyző az előjáróság nevében szólott a tanfelügyelőhöz, átadva a tanügyi kormány rendelkezésére a község által ujonnan épített helyiséget; egyuttal a község nevében halás köszönetet mondott a tanfelügyelőnek az óvoda létesítése körül kifejtett buzgalmaért. Erre ismét felhangzott a lelkes éljenzés, melynek lecsillapítással Steinbach Antal kir. tan. tanfelügyelő szólott hosszasan, fejtegetvén az óvoda célját, rendeltetését, megmagyarásván az óvodának áldásos és a messze jövőre kihatással bíró működését. Buzdította a jelenlevő óvónőt, hogy feladatának, mint az ártatlan kisedek „második anyja“ igyekezzék híven, pontosan és lelki ismeretesen megfelelni. Végül köszönetet mondott Olajos József plebánosnak a mai szép ünnepején való szives fáradozásáért s lelkes beszédét azzal végezte be, hogy ezen helyiségből minél több, vallásos és hazafias érzelmű honpolgár és honleány kerüljön ki idővel az édes magyar hazaszámára! A németajku lakosság mint egy szív és egy lélek hatalmas éljenzésben tört ki s valószággal tüntetett a közszeretben álló kir. tan. tanfelügyelő személye mellett. Ezután az iskolaszék nevében Eisler Mihály elnök mondott szép beszédet, igérvén, miszerint az iskolai hatóság felfogva az óvodának fontos és alapvető munkálkodási célját, teljes igyekezettel azon lesz, hogy az óvoda ezen magasztos cölnek a jövőben mindenkor megfelelhessen. Beszédét a tanfelügyelő életével fejezi be. Végül a tanúk élénélvén a Szózatot, a lélekemelő ünnepejé ezzel véget ért. Adia az Isten, hogy azon áldozat, melyet egy a község, mint a tanügyi kormány az óvoda létesítéséért hozott, teremjen gazdag gyümölcsöket az óvónő, mint a „második anyja“ szeretetteljes gondozása és vezetése mellett!

— **Temetés.** Schwarz Sámuel, volt városi képviselőt és a Nagybeeskereki takarékpénztár igazgatósági tagját, kinek elhunytától tegnapi megemlékeztünk, ma délután helyezték örök nyugalomra. Nagyszámu gyászközönség, közte a Nagybeeskereki takarékpénztár igazgatósága és választmánya testületileg, gyült össze az elhunyt temesvári-utcai házában s hosszú menet kísérté ki az izraelita temetőbe a halottat. A koporsót számos szebbnél szebb koszoru fődte, melyek közül különösen kitűnt a család és a Nagybeeskereki takarékpénztár igazgatóságának koszoruja. (Brauneisz József munkája.) Dr. Klein Mór főrabbi megható gyászbeszédben bucsuztatta el a köztiszteltetben állott Schwarz Sámuel. Beke hamvaitra!

— **Vívóverseny.** A „Torontáli Athletikai Club“ vasárnap folyó hó 21-en tartandó vívóversenye igen érdekesnek ígérkezik. Nemcsak városunk, de a vármegye több jeles vívója is megígerte a részvételt. Biztosítja a különben e sportünnepején sikerét már az is, hogy a jury elnökségét a vármegye közszeretben álló főispánja, Rónay Jenő valaita el. Újból figyelmeztetjük e helyütt a sportkedvelő amateuröket,

hogy a versenyben minden Torontálmegye területén lakó gentleman részt vehet, a hogy a versenyt rendező egyesület igen értékes díjakat tűzött ki egy a versenyvívásra, a mely 4 „tussra“ megy, mint a mérkőzésre (akadémiára). A verseny délután öt órakor tartatik meg a polgári iskolában lévő clubhelyiségekben. Nevezni szombat délig lehet Payka Vilmos urnál, a club művezetőjénél (pénzügyi palota.)

— **A nagybeeskereki kerületi betegsegélyző pénztár** ez uton is felhívja az érdekeltek figyelmét az igazgatóság azon határozatára, a melylyel a pénztári orvos rendelő órait f. hó 22-étől kezdve d. e. 8-9-ik és d. u. 1-2 óráig állapította meg.

— **1898. Szomorú, sovány aggastyán** tipeg lassu léptekkel a sirja felé. Alig tizenegy hónap előtt deli, vig ifju volt, a ki hangos jókedvvel toppant be közénk, a világ elé, a mely örömmel várta, nézte a csinos, jól megteremtett legényt, sok jót, szépet várt tőle, sok boldog reményt helyezett beléje. Es mi lett belőle? Törpe, összeaszott aggastyán, az 1897-es számu hordár, a ki nagy batyujában ennek örömet, annak bánatot, de a legtöbbnek örömet hozott vegyesen, és most halad a sirja felé, magával cipelve egy hosszú esztendő buját-baját. Már szinte látjuk, mint tünik fel másfél hón-pnyi távolságban ragyogó utódja: 1898 épen olyan fiatal, olyan sokat ígérő, mint volt a tavozó öreg. Vajjon mit hoz magával, milyen lesz 1898, az ujesztendő? Kalendáriumcsillagok megírják már az élettrajzát, tudósok, csillagászok kiszámították már a mit előre meg lehet róla tudni. Ezeket pedig a következőkben foglalhatjuk össze: Az 1898-ik év rendes esztendő lesz, 365 nap van benne. Az ujesztendő sok napjából a vasárnapokon kívül csak tizenegy lesz ünnepején. Karnevál herceg uralma a jövő évben 48 napig tart, február 23-án lesz hamvazó szerda. 1898-ban három nap- és három holdfogyatkozás lesz, ezek közül az első nap és a három holdfogyatkozást mi is fogjuk látni. Egy hírea angol csillagász szerint, ki a napfoltokból jósol, a tél rendkívül hideg lesz, a nyár pedig hűvösebb a szokottnál. A tavasz is későn érkezik el a fűzfapoéták nagy szomorúságára.

— **A vészfék és vészjelző.** A vasutakon gyakran megtörtént, hogy egyik-másik utas ok nélkül, kíváncsiságból vagy tréfából meghunta a vészjelzőt vagy a vészfékezőt s a vasuti közegek nem tudtak az illető utasokkal szemben kellően eljárni, mert nem volt erre nézve szabatos utasításuk. A magyar államvasutak igazgatósága ezért tehát rendeletet bocsátott ki, melyben utasította közegeit, hogy azokon az utasokon, a kik a vészféket vagy vészjelzőt ok nélkül használják, a kiszabott bírságot azonnal vegyék meg és az okozott kárt téríttessék meg velük. Azt az utast, a ki a bírságot nem akarja megfizetni vagy kellő biztosítékot nem nyújt, a legközelebbi állomásnál szállítsák le a vonatról és adják át a rendőri hatóságnak.

A király nagyot kacagott.
— Nemes vagy tán, hogy ilyesmire mersz gondolni?

— Sajnos, nem vagyok az. So'sem ismertem sem anyamat, sem apamat; egy derek ember, a kinek az volt a nestersege, hogy kifosztogassa az utasokat az erdőben, akadt rám egy decem beri reggelen, a mint polyátlarul, ezen mód dideregtem egy kórakáson, a hogy odavetettek.

— Eredj innen, te kis nyomorult! aztán annyit mondok csak, be ne tedd többé lábadat a palotám küszöbén.

A fiu lehorgasztotta fejét, egy hagyta oda a termet. De nagyon lassan lépkedett csak, talán azért, hogy olyan nagyon szerette a király leányát; a veranden azután leült a köre, a pálmák, a narancsfák és a nagy virágos kaktuszok köze. A palotában ugyan senkinek se fött miatta a feje, ami nem is volt csoda, hiszen a király kisaszony szerepe miatt vetekedett mindenki.

Néhány spród valami zenezőre egyszerre csak az abákhöz futott. A kis hegedős pengette lantját s amikor fölhagyott a játézással, ugyan csak bámultak azok, kik körülsettenkedtek; mert hat ámbár semmitte leány vagy asszony se volt vele, úgy járt a keze, a szája, a szeme, mintha imadottját ölegette volna; ehaló hangon sutogta közben:

— Ó, milyen szép vagy, én édesem! szépszerre szebb vagy a király leányánál! Ó, mennyire boldog vagyok!

Es epekedő szerelmes csókja messzire elballasztott.

III.

Az ilyesminek hire persze hamarosan elterjedt az országban. A legtöbb rámondta a fiura, hogy bolond, mások azonban egészen mast sejtettek: azt tudnillik, hogy a lant valami talizmán, amelynek segítségével a kis hegedős minden kivánsága teljesül. Nem adtak neki enivalót? csak egyet-kettőt kellett pöngenie lantján, hogy pompás lakomára terüjön asztala. Megtagadták tőle a szálást? a lantnak pengése egyszerűen ringó nyoszolyává változtatta az utszeli kavicsokat, vagy akár az erdő tövisek bozótját is. Nem adtak hozzá azt a leányt, akit szeretett? alig hogy megszólalt lantja, szinte körülönlötte a szebbnél-szebb asszony, a sok fényesél fényesebb herceg kisaszony, aki csókkal borította el ajkát. Persze, hogy csak azokban vert gyökereit ez a gondolat, akiknek leginkább fáj foguk a cudás lantra; akadt is köztük nem egy, aki arra is készen volt, hogy a csavargó után somfordaljon: hátha álmban lephetné meg valamelyik domboldalon, hogy ellopthatná talizmánját.

Egyszer, amikor a fiu gyanútlanul elszunyjadott az erdő mohos tisztásán, három gonosz ember lepözött közében s ellopták a lantot. Egyikük parasztember volt, a másikuk városi polgár, a harmadik pedig udvari főnemes. Azt elképzelték, hogy hamarosan kipróbálták a szeresamot.

Az egyik tolvaj megpöngette a lantot és így szólott:

— En ebédre szarvasgombával töltött gyöngö indiai malacpesejnyét szeretnék. —

De bizony csak nem bujt elő a földből semmiféle asztal.

— En, szólalt meg a másik, azt kívánom, hogy rózsaszín márványból épült négy tornyos kastély teremjen előttem! — De bizony csak nem termett ott előtte semmi.

— En pedig, szót a harmadik, azt parancsolom, hogy a világ lezebb lányai táncoljanak körül egyszeriben! — Valószínű azonban, hogy a világ lezebb lányainak egyéb dolguk akadt, annyi legalább bizonyos, hogy egy se mutatkozott közülök.

Elképzelheti mindenki, mennyire elszontyolodtak az akasztófavirágok, különösen akkor, amikor egyszerre csak hangos kacagás csengett föl mögöttük; a kis hegedős közben felébredt, nyomon követte őket s most az oldalát támogatta nagy kacagásában.

— Rajta, rajta, pöngessétek csak a lantot, koptassátok csak ujjatokat a hurjain, úgy sem értek vele semmit!

— Mi, hát a lantod tán nem talizmán?

— De-hogy nem! persze, hogy talizmán! de ti ugyan nem mentek vele semmire, mert csak annak a szavára hajt, aki érti bánásmódját; jebb lesz, adjátok inkább vissza.

— Ha nem értjük, majd megtanuljuk!

— Sosem is tanuljátok azt meg, gonosz emberek! — mondta az utcák kőszá gyermeke, — mert álomnak öntudatlan dala az, aminek rajta meg kell szólalnia, az álom dala, amely csak a szegény, a tiszta szivü poéták ajkán fogan meg.

— **Novemberi hangulat.** Es már a természet haldoklásának utolsó stádiuma. A novembernek már nincs verőfénye s ha olykor olykor ránk mosolyog is a nap, melegét nagyon elállja a téli felöltő. A mi virága megmaradt az őszi kének, a mi levele megmaradt a fáknak, azt lefonnyasztja a köd, a mely hűsége cimborája a novembernek. Csupa köd az ember hangulata is, különösen az olyan embereké a kik nagyon is a pillanatnyi benyomások alatt állanak. A hangulat embereinél csak a beteg emberek szándóbbak ebben a sivár, hervatag világban. A sűrű köd megnehezíti a beteg tüdő lélekzetvételét. Es már küszöbön van az idő, mikor a meghalt természetet betakarja a fehér szűztiszta hólepel. Es várjuk. Inkább a kemény egészséges tél, mint ködös ősztő. A beteg emberek is várják, de sok várja . . . no, még jobban az egészséges, mert sikos a hó, szalad a szán!

— **A Kirváj.** Régi közmondás és van is benne valami, hogy nem is Kirváj a Kirváj verekedés nélkül. Temesvárról írják nekünk, hogy a billédi és kisbecskereki legények régen gyűlölködnek már. A viszály oka még az apákról szállott a fiukra egy-egy lány miatt, ugyanis a szépségversenyen mindenik község a maga jelöltjét akarta diadalra juttatni. Vasárnap tartották meg Kisbecskereken a Kirvajt, a melyre átrándultak a billédek is. Elcinte békés egyetértésben iddógát a két község legényeége, később azonban összegegyedtek és véres verekedés fejlődött ki közöttük. A küzdelemben egy legény meghalt, egy haldoklik, több pedig súlyosan megsebesült.

— **Némi tévedések.** Jelenet a kaszányában: Örmester (Csutak káplárhoz, aki az egyéves önkénteseket „abritolja”). No hát, azt a fűzfán-fátyuló, sőt jégenkopogó arkangyalát magának korporál Csutak, ne finomkodjék már az urakkal! . . . Végük van már azoknak a szép napoknak . . . no hogy is mondják? (egy önkénteshez fordul) . . . magának kell azt tudni, önkéntes!

Önkéntes: Talán az aranjuzei szép napokat gondolja Örmester ur?

Örmester: Igen, azt! Tudja, három dolgot tévesztetek össze mindig: az aranjuzei szép napokat, a lonjumeani postillont és a pizai ferde tornyot! . . .

— **Befagyott a Balaton.** Az a három napos fagy, mely a múlt héten uralkodott, sima jégtükrövé változtatta a Balaton tavát. Ha még néhány napig állandó lesz a kemény hideg, akkor valószínűleg hamarosan kirepülnek a fűrésztől a vitorlás szánok s megindul a kocsiközlekedés is a jégen.

Táviratok.

A delegációk a királlyal.

Budapest, nov. 17. (A „Torontál” eredeti távirata.) Bécsből jelentik, hogy ő felsége ma déli 12 órakor fogadta a közös ügyek tárgyalására kiküldött magyar országos bizottság tagjait. A delegáció elnökének beszéde után a király a következőket válaszolta.

Hü ragaszkodásuk biztosítását, őszinte köszönettel fogadom. A lefolyt év alatt a keleti helyzet több irányban aggodalmakra adott okot, melyeket azonban ma, hála a nagyhatalmak egyetértő eljárásának, szerencsésen elhárítottaknak lehet tekinteni. Az európai koncert ezen időszak alatt igen hathatós tényezőnek bizonyult a keleti zavarok kiegyenlítésére és noha Török- és Görögország közt egy igen sajnálatos háborús összeütközés kitörését meggátolnia nem sikerült, mégis lankadatlan és céltudatos tevékenységének köszönhető, hogy ezen összeütközés elszigeteltetett és végre a hatalmak közbelépése folytán be is fejeztetett.

Az európai koncert legközelebbi feladata lesz a krétai állapotok szabályozása oly messzemenő önkormányzat alapján, mely a szultán ő felsége souverainitása, jogainak megóvása mellett e szigetnek egy jobb jövő kezességét nyújtja. Megelégedéssel hangsúlyozhatom, hogy viszonyaink az összes hatalmakkal szemben a legjobbak. Ezentul is, úgy mint eddig Német- és Olaszországgal való szövetségünk képezi politikánk meg-

nem ingatható alapját. Ezen alapot fenntartani, szilárdítani kormányom állandó törekvése. A béke eddig fennállott kezességei az orosz birodalomhoz való viszonyunk barátságos kifejlesztése által gyarapodtak. Az orosz császárral ismételen találkoztván, érzelmeink összhangzásáról meggyőződést nyervén, államaink közt a kölcsönös bizalom oly viszonya jött létre, melynek megszilárdítása a jövőre csakis örvendetes kilátással kecsegtethet. A megelégedésérzelmével emlékezem meg azon látogatásokról, melyekkel hűbarátom és szövetségeseim a német császár itt Bécsben és nem rég Budapesten megörvendeztetett. Nem kevésbé hálás érzellemmel őrzöm a múlt évben Romániában töltött napjaimnak, valamint a román király és királyné viszontlátogatásának emlékét. Az európai béke érdekeinek megóvása ezentul is kormányom elsőrendű feladata leendő és reményem, hogy e részben bizalommal tekinthetünk a jövő elébe. Hadügyi kormányzatom igényeinek megállapításánál ezen évben messzemenő tekintettel volt a Monarchia gazdasági és pénzügyi helyzetére, ámbár az év kezdetén felmerült események a hadikészlet gyorsabb kiegészítését követelték, melyet részben végrehajtani, részben megindítani kellett, de ezen intézkedések nem mentek túl a hadsereg kialakítására megállapított kereten, melynek egyébiránt hadügyi kormányzatom 1898 ik évre felállított összes költségvetése is megfelel. Bosznia-Hercegovinának rendes gazdasági fejlődése folytán ezen országok ez évben is ép úgy, mint eddig, saját jövedelmekből fogják fedezhetni kormányzatuk összes szükségleteit. Midőn még kormányom előterjesztéseit kipróbált belátásukba, hazafias áldozatkészségükbe ajánlván, munkálkodásuknak legjobb sikert kívánok, — mindnyájukat legszívélyesebben üdvözlöm.

A főzsdéről.

Budapest, nov. 17. (A nagybecskereki Lloyd társulat távirata.) Buzában a kínálat és vételkedv egyaránt lanya, néhány ezer mm. vagonáru változatlan. Kötetett: Buza márcz.-április . . . 11:99—12 00 Rozs . . . . . 5:46—5:47 Zab márcz.-ápr. . . . . 6:52—6:54

Városi színház.

N.-Becskekerek, ma szerdán 1897. évi nov. 17 én

TRILBY.

Színház 4 felv. Georges du Maurier regénye után írta: Paul M. Potter. Fordította: Fái J. Béla.

Személyek:

Trilby, O' Ferral	—	—	Peterdiné Anna
Talbot Wynne, másképp Taffy	—	—	Pásztor János
Alex. Mc. Alister, másképp Sandy	—	—	Nád-si Ferencz
William Bagot, másképp Sandy	—	—	Radnai György
Rochemartel herceg, másképp Zouzon	—	—	Zajonghi Elemér
Theodore de Lafarce, másképp Dodor	—	—	Mikszai József
Szengali	—	—	Halsai Béla
Gecko	—	—	Bombai
Vinardné	—	—	Termesi Gizella
Antony	—	—	Kovács József
Lorimer	—	—	Tólas P.
Rev. Thomas Bagot	—	—	Havasi Ferencs
Mrs. Bagot, Billie anyja	—	—	Havasiné
Kaw. szinigazgató	—	—	Peterdi Sándor
Angéle	—	—	Biró Irén
Honorine	—	—	Szász Anna
Szobaleány	—	—	Pataki Vilma

Történet: Párisban, az 50-es években, az 1-ső felvonás egy műteremben, a Quartier Latinban, a 2-ik felvonás egy hónappal utóbb ugyasnt; a 3-ik felvonás 5 évvel később a Cirque des Bazobuzsks folyében; a 4-ik felvonás 5t nappal utóbb a Hotel Bristolban.

Kezdete este 7^{1/2} órakor.

Hirdetések.

Irodai gyakornok.

Egy a kereskedői pályára készülő irodai gyakornok fizetés mellett állandó alkalmazást nyer.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

Arverési hirdetmény és feltételek.

A perlaszi kir. járásbírósa mint tkvi hatóság a kisbirtokosok országos földhitelintézet végrehajtónak Drakulics Józsa ügyis mint kiskorú gyermekei Drakulics Zsivan, Stevan és Vaszelina t. és t. gyámja csentai lakos elleni 60 frt 52 kr s jár. jár. iránti végrehajtási ügyében a Buchbinder Izidor csentai lakos által törvényes időben beadott és szabályszerűen kiállított utóajánlati kérvény folytán a 3165/tkv. 897. számú árverési hirdetmény alapján megtartott árverésnek vonatkozó részében való hatályon kívül helyezése mellett az ezen kir. jbiróság területén, Csenta község határában fekvő és a csentai 696. sz. tkvi lapon foglalt:

1. 180. hrsz. 1, 2, 3. dűlőbeli, összesen 8 hold, I. oszt. szántóra 1200 frt;

2. 180. hrsz. 4 dűlőbeli 1¹¹⁸ hold kaszálóra 210 frt 10 kr. kikiáltási árban az 1881. évi 60. t.-cz. 187. §-a értelmében újabb árverést rendel el s azt, valamint a megállapított feltételeket ezennel közhírré teszi.

A nyilvános árverés Csenta községében 1897. évi december hó 18-án d. e. 9 órakor fog megtartatni a következők a tkönyvi hivatalban mint a Csenta községben kifüggesztett s megtekinthető feltételek mellett.

1. Kikiáltási ár a becsár.
2. Ezen árverésen a fenti ingatlanok az utóajánlattevő által ígért 970 frt 20 kr, illetve 210 frt 10 kron alul eladatni nem tognak.

3. Az árverezni szándékozók kötelesek az ingatlan becsárnak 10%-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni.

A kir. járásbírósa tkvi oszt. Perlaszon, 1897. évi november hó 6-án.

Tóth,
kir. aljbíró.

Pályázati hirdetmény.

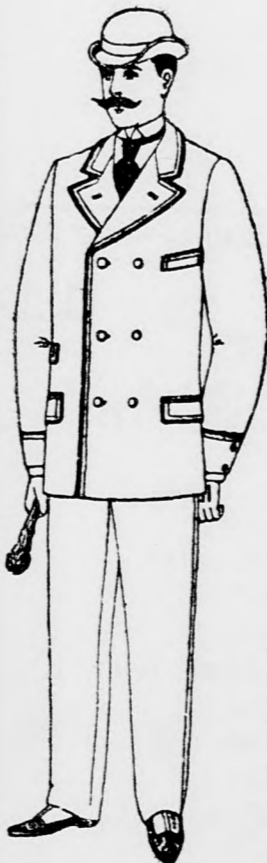
Az áthelyezés folytán megürült antalfalvai és pancsovai járási törvényhatósági állatorvosi állásra pályázat hirdettetik. Ezen állással 500 frt fizetés, 300 frt uti-átalány, 100 frt utazási pótlék, a működési körét képező két járáson kívül való kirendelésekor 3 frt napidij jár.

Felhívom a pályázni óhajtókat, hogy az 1888. évi VII. t.-cz. 133. és a végrehajtási rendelet 303. §§ ban körülírt köteleket igazoló kérvényeiket hozzám f. é. december hó 15-ig nyújtsák be.

N.-Becskekerek, 1897. nov hó 12 én.

Dr. Dellimanics,
alispán.

(Utányomás nem díjazatik.)

Uri ötödnyekben a legnagyobb választék 8 frt-tól feljebb. A legjobb és legolcsóbb bevásárlási forrás Délmagyarországon Kovács Gedeonnál Nagybecskereken. — Szabot árak. 862/e-8.

Torontál helyi érdekű vasutak.

Oda.			Nagybecskerek - Zombolya.			Vissza.			Oda.			Szécsány - Versecz.			Vissza.		
Személyv.	V.-v.		T. H. E. V. 1.			Személyv.	V.-v.		Személyv.	V.-v.		T. H. E. V. 3.			Sz.-v.	V.-v.	Sz.-v.
I-III. osztály						I-III. osztály			I-III. osztály						I-III. osztály		
700	815	ind.	Budapest nyugati pályaudvar	érk.	715	—	—	800	1000	432	ind.	Nagy-Becskerek-Bégapart (1)	érk.	847	1142	1026	
—	1146	ind.	Szeged	—	1238	—	—	505	—	135	ind.	Zombolya (1)	—	—	—	—	
—	100	ind.	Nagy-Kikinda	—	1043	—	—	754	1200	618	ind.	Szécsány (1)	érk.	726	1107	855	
300	1000	432	ind.	Nagy-Becskerek (2)	érk.	—	—	807	1213	629	érk.	Béka	ind.	713	1052	842	
309	1009	443	ind.	Nagy-Becskerek Bégapart	érk.	847	109	1235	—	—	érk.	Zsebely	ind.	—	710	—	
316	1016	452	érk.	Nagy-Becskerek Gyártelep	↑	838	100	809	1214	631	ind.	Kanak	érk.	712	1050	841	
—	748	156	érk.	Sándorudvar (2)	—	831	1253	826	1231	651	↑	Ó-Lécz	—	656	1031	825	
317	1017	453	ind.	Pancsova (2)	érk.	1158	—	836	1241	701	↑	Széchenfalva-Ráros Istvánvölgy	—	647	1020	817	
328	1028	508	ind.	Sándorudvar (2)	érk.	830	1252	847	1251	713	↑	Györgyháza	—	625	951	755	
334	1034	515	↑	Lázárföld	—	818	1241	859	101	723	↑	Torontál Zichyfalva	—	618	937	743	
341	1040	522	↑	*Pusztá-Kenderes	↑	811	1234	913	115	747	↑	Nagy-Margita	—	603	925	738	
353	1051	538	↑	*Lajosmájer	↑	805	1228	933	131	805	↑	Laudontanya	—	554	915	773	
405	1102	552	↑	Szácsa	↑	754	1218	944	142	816	↑	*Savattyalap	—	546	905	716	
—	832	—	érk.	Szécsány (3)	ind.	741	1206	950	148	825	↑	Bethlentanya	—	536	854	705	
415	1115	607	érk.	Versecz (3)	ind.	515	832	1001	159	838	↑	Temes-Paulis	—	527	844	657	
433	1132	628	érk.	Versecz (3)	ind.	731	1153	1018	215	859	↑	Verseczrét	—	520	837	650	
—	120	900	érk.	Szécsány (3)	ind.	712	1136	1024	219	904	↑	Versecz	ind.	515	822	628	
440	1145	650	érk.	Temesvár-Józsefváros (4)	ind.	—	953	129	—	—	↑	Temesvár-Józsefváros	ind.	—	812	233	
*449	1156	702	ind.	Módos (4)	érk.	711	—	740	—	—	↑	Budapest nyugati pályaudvar	—	—	790	811	
500	1207	717	↑	Fény	↑	*701	—	331	803	—	↑	Báziás	—	—	470	470	
512	1220	733	↑	Párdány	↑	650	—	319	749	—	↑	Gattaja	—	—	450	450	
521	1230	745	↑	Jánosföld	↑	637	—	306	732	—	↑	Temes-Kubin	—	—	400	291	
531	1240	758	↑	Ó-Telek	↑	627	—	266	719	—	↑		—	—	—	—	
541	1250	811	↑	Óregfalva	↑	617	—	246	706	—	↑		—	—	—	—	
559	108	833	↑	Torontál Ujvár.	↑	607	—	236	652	—	↑		—	—	—	—	
607	116	843	↑	Csene	↑	554	—	223	636	—	↑		—	—	—	—	
614	123	854	↑	*Kunjácska	↑	540	—	209	617	—	↑		—	—	—	—	
622	*129	903	↑	Kécsa	↑	534	—	203	609	—	↑		—	—	—	—	
637	143	922	↑	Kiári	↑	526	—	*155	559	—	↑		—	—	—	—	
643	149	930	↑	Uj-Zombolya	↑	512	—	148	542	—	↑		—	—	—	—	
987	406	1238	↑	Zombolya	ind.	505	—	135	533	—	↑		—	—	—	—	
123	740	715	↑	Szeged	ind.	142	—	114	209	—	↑		—	—	—	—	
814	631	—	↑	Budapest nyugati pályaudvar	ind.	700	—	815	410	—	↑		—	—	—	—	
—	—	—	↑	Temesvár-Józsefváros	ind.	—	—	—	—	—	↑		—	—	—	—	

Oda.			Nagy-Becskerek - Pancsova.			Vissza.		
Vegyes-v.	Sz.-v.		T. H. E. V. 2.			V.-v.	Sz.-v.	V.-v.
I-III. osztály						I-III. osztály		
700	815	ind.	Budapest nyugati pályaudvar	érk.	740	715	—	—
—	1146	ind.	Szeged	—	406	1238	—	—
—	100	ind.	Nagy-Kikinda	—	251	1043	—	—
802	615	ind.	Nagy-Becskerek (1)	érk.	1039	519	—	—
807	620	ind.	Nagy-Becskerek Bégapart	érk.	1036	516	—	—
819	629	ind.	*Nagy-Becskerek Gyártelep	↑	1024	503	—	—
829	637	érk.	Sándorudvar (1)	—	1017	453	—	—
852	138	ind.	Zombolya (1)	ind.	149	930	—	—
853	—	ind.	Versecz (3)	érk.	219	904	—	—
848	638	ind.	Sándorudvar (1)	érk.	1013	450	—	—
902	650	ind.	Ecska-Zsigmondfalva	—	1001	438	—	—
946	720	↑	Tomasovác	↑	935	409	—	—
1004	733	↑	Torontál-Ozora	↑	917	348	—	—
1031	753	↑	Antalfalva	↑	429	855	322	—
1064	807	↑	Torontálvásárhely	↑	418	845	307	—
1112	820	↑	Czrepája	↑	352	825	242	—
1130	833	↑	Ferenchalom	↑	336	811	225	—
1142	*841	↑	Torontál Almás	↑	324	*801	212	—
1168	853	érk.	Pancsova	ind.	310	748	156	—
1000	837	—	érk.	Torontál-Petrovcselló	ind.	—	603	1030

Oda.			Valkány - Varjas.			Vissza.		
Sz.-v.	V.-v.	Sz.-v.	M. Á. V. 115.			Sz.-v.	Sz.-v.	V.-v.
I-III. osztály						I-III. osztály		
4404	4412	4402	ind.	Budapest ny. p. u. (112)	érk.	125	650	740
1035	830	230	ind.	Valkány (112)	érk.	546	1131	252
925	340	645	ind.	Ó-Bessenyő	ind.	523	1108	229
950	407	709	érk.	Nagy Szt. Miklós (117)	ind.	452	1038	149
1020	437	739	érk.	Sárafalva	ind.	448	1028	135
1040	447	744	ind.	Rácz Szt. Péter	↑	431	1011	118
1058	508	802	↑	Párjamos	↑	416	956	100
1114	525	818	↑	Varjas	ind.	404	944	1247
1125	536	829	↑		↑	357	937	1237
1130	544	834	↑		↑	340	920	1220
1147	601	851	↑		↑	—	—	—

Oda.			Nagy-Kikinda - Nagy-Becskerek.			Vissza.		
V.-v.	Sz.-v.	Sz.-v.	M. Á. V. 116.			Sz.-v.	Sz.-v.	V.-v.
I-III. osztály						I-III. osztály		
4512	4504	4502	ind.	Budapest ny. p. u. (112)	érk.	125	650	740
486	126	741	ind.	Nagy Kikinda (112)	érk.	844	251	1042
452	145	800	↑	*Váalom	↑	819	226	1017
178	—	—	érk.	Karlova (114)	ind.	802	209	1000
502	158	806	ind.	Szeged (114)	érk.	—	558	—
524	211	818	ind.	Karlova (114)	érk.	757	157	945
534	222	829	↑	Becdra	↑	747	147	935
619	255	902	↑	*Vinczér	↑	736	135	922
644	316	923	↑	Török-Becse-Aracs	↑	711	110	857
711	337	944	↑	Kumán	↑	645	1244	826
734	357	1004	↑	Mellencze	↑	627	1227	807
752	415	1022	↑	Ellemér	↑	604	1203	738
1148	853	—	↑	Nagy-Becskerek	ind.	546	1144	715
—	—	—	↑	Pancsova	ind.	—	748	156

Oda.			Módos - Temesvár-Józsefváros.			Vissza.		
Személyv.	V.-v.		T. H. E. V. 4.			Személyv.	V.-v.	
I-III. osztály						I-III. osztály		
300	1000	432	ind.	Zombolya (1)	érk.	149	930	—
—	832	—	ind.	Nagy-Becskerek-Bégapart (1)	érk.	1142	536	1035
415	1140	636	ind.	Versecz (3)	érk.	219	904	—
451	1146	646	ind.	Módos (1)	érk.	1012	350	812
501	1156	656	↑	*Keresztes	↑	1006	343	808
510	1205	712	↑	*Feodor	↑	956	334	749
520	1215	725	↑	Rudna	↑	948	328	741
541	1235	755	↑	Gyűlvész	↑	938	318	733
556	1249	814	↑	Uj-Pécs	↑	925	305	709
603	1259	828	↑	Paracs	↑	907	242	639
614	105	838	↑	*Román Szent Mihály	↑	867	231	623
622	112	848	↑	Utvin	↑	851	227	616
632	120	900	↑	*Szabófalva	↑	841	219	604
933	406	1238	↑	érk. Temesvár-Józsefváros	ind.	835	210	551
125	740	715	↑	érk. Szeged	ind.	450	1146	29
138	800	—	↑	Budapest nyugati pályaudvar	—	1025	815	820
1049	344	1053	↑	Orsova	—	228	640	—
1033	74	—	↑	Báziás	—	320	954	—
1257	57	—	↑	Arad	—	620	1144	—
1030	—	—	↑	Nagy-Szent-Miklós	—	503	—	—
—	—	—	↑	Mária-Radna	—	405	941	—
—	—	—	↑	Buziás	ind.	445	—	—

Jelmagyarázat. *) Feltételes megállás fel- vagy leszálló utasok számára.
 Megjegyzések. 1. Az állomások neve mellett balról álló időadatok felülről lefele, a jobbrol állók pedig alulról felfelé olvasandók. — 2. Az indulási és érkezési idők közép-európai időre vonatkoznak. — 3. Az éjjeli idő, esti 600 órától reggeli 559 percig, a percek jelző számjegyekkel aláhuzásával van kitüntetve. — 4. A csatlakozó vonalak kisebb betűkkel vannak nyom